

Zawsze ochoczy byłem, aby drugiemu dopomóc

Karol Marcinkowski, wielkopolski lekarz, społecznik, filantrop, inicjator budowy Bazaru w Poznaniu, urodził się i prawie całe życie spędził w Poznaniu.

Karol Marcinkowski

Karol Marcinkowski (urodzony 23 czerwca 1800 w Poznaniu, zmarł 6 listopada 1846 w Dąbrówce Ludomskiej) był jedną z najbardziej złożonych osobowości Poznania w I poł. XIX w.: powstaniec - ale i rzecznik pracy organicznej. Doskonały przywódca i organizator (to właśnie on zainicjował powstanie „Bazaru” (1838) oraz Towarzystwa Naukowej Pomocy (1841), a jednocześnie - jak przekazują nam źródła - człowiek niezwykle skromny. Jako lekarz był praktykiem, ale i naukowcem (napisał 4 rozprawy, głównie poświęcone chirurgii. Z listów do gen. D. Chłapowskiego wiemy również, że interesowały go sprawy związane z psychologią). Był lekarzem domowym naczelnego prezesa prowincji i posiadał szerokie znajomości w kręgach ziemiańskich, a jednocześnie cieszył się ogromną popularnością, wręcz kultem, wśród najbiedniejszych warstw społeczeństwa. Warto dodać, iż to właśnie Karol Marcinkowski, znając doskonale realia rodzin mieszkających na Rybakach,

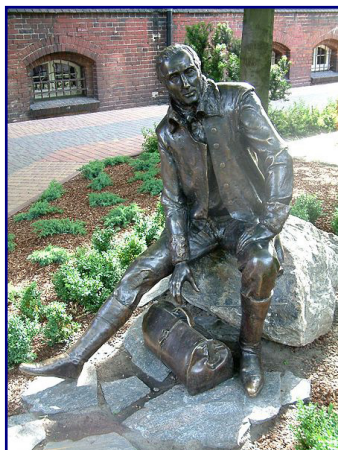
Śródce i Chwaliszewie założył w 1845 r. Towarzystwo Ku Wspieraniu Ubogich i Biednych w Poznaniu. Również powołane przez Karola Marcinkowskiego Towarzystwo Naukowej Pomocy dla Młodzieży Wielkiego Księstwa Poznańskiego było inicjatywą bez precedensu na ziemiach polskich. Dzięki fundacji, której celem było wyszukiwanie zdolnej młodzieży z ubogich rodzin i umożliwienie jej dalszego kształcenia udało się wesprzeć finansowo aż 6,5 tys. stypendystów!, powiększając tym samym szeregi nielicznej poznańskiej inteligencji. Karol Marcinkowski brał również udział w pracach rady miejskiej i był orędownikiem założenia w Poznaniu stałego teatru polskiego. Mało znaną kartą w jego życiorysie jest jego aktywna postawa na emigracji, na której znalazł się po powstaniu listopadowym - m.in. w Szkocji był współzałożycielem filii Stowarzyszenia Polsko - Literackiego w Birmingham, Aberdeen i Warwick. Wszechstronna działalność Karola Marcinkowskiego odcisnęła się na kształcie XIX - wiecznego oblicza społeczeństwa polskiego w zaborze pruskim - obok Hipolita Cegielskiego i ks. Piotra Wawrzyniaka uważany jest za jedną z najbardziej zasłużonych postaci dla pracy organicznej (koncentracja na pracy gospodarczej i społecznej na rzecz rozwoju kraju). Karol Marcinkowski zmarł na gruźlicę w 1846 r. Nie zastosowano się do jego testamentu, w którym żądał skromnego pogrzebu (wzięło w nim udział około 20. 000 osób). Pierwszy raz pochowano go na cmentarzu parafialnym św. Marcina (w pobliżu drogi dojazdowej do mostu dworcowego). W 1910 r. jego zwłoki zostały ekshumowane z powodu budowy wiaduktu kolejowego. Trzeci pogrzeb miał miejsce 10 czerwca 1923 r., kiedy to zwłoki przeniesiono na poznańską skałkę - do kościoła św. Wojciecha.

Karol Marcinkowski jest patronem wielu instytucji i szkół - w Poznaniu I Liceum

Pomnik Karola Marcinkowskiego

Pomnik Karola
Marcinkowskiego

Ogólnokształcącego przy ul. Bukowskiej, a od 1984 r. jego imię nosi poznański Uniwersytet Medyczny. Od 29 czerwca 2005 r. Poznań ma dwa pomniki tego znanego Wielkopolanina: odsłonięty 14 maja z okazji 85-lecia I LO im. Karola Marcinkowskiego (przed wejściem do szkoły od strony ulicy Bukowskiej), autorstwa znanego rzeźbiarza z poznańskiej ASP, Wiesława Koronowskiego oraz 5,5 m pomnik na skrzyżowaniu Alei Marcinkowskiego i 23 Lutego (vis a vis fontanny z delfinami), autorstwa Stanisława Radwańskiego z Gdańska, który został odsłonięty 29 czerwca z okazji Imienin Miasta. Siedząca - 3-metrowa postać Karola Marcinkowskiego stoi na 2,5 metrowym cokole z czerwonego, szwedzkiego granitu. Wokół pomnika założona została nowa nawierzchnia z kostki, mała architektury, zieleń oraz iluminacja.